

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра управління та освітніх технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Д. філолог. н., професор
В.Д. Шинкарук

“ 8 ” травня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засідання кафедри управління

та освітніх технологій

Протокол № 10 від «04» травня 2020 р.

Завідувач кафедри
професор С.О. Кубіцький

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»

Програма підготовки магістрів: Освітньо-професійна

Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

Факультет (ННІ): Гуманітарно-педагогічний

Розробники: доцент кафедри управління та освітніх технологій, к. пед. н.,
доцент Базелюк В. Г.

КИЇВ – 2020

ВСТУП

Науково-виробнича практика магістрантів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня магістра із відповідної спеціальності і має на меті набуття студентом умінь та навичок здійснення самостійної науково-дослідної роботи. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, одержаних студентами під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і умінь у процесі професійної діяльності, розвиток у студентів здатності компетентного прийняття рішень у виробничих ситуаціях, оволодіння сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності.

Науково-виробнича практика відбувається перед захистом магістерської роботи і фактично є завершальним етапом у її написанні та оформленні. Основним результатом проходження науково-виробничої практики є завершена кваліфікаційна магістерська робота і підготовка до її захисту.

Головним навчально-методичним документом, що забезпечує комплексний підхід до організації науково-виробничої практики є програма науково-дослідної практики, побудована на принципах системності, безперервності та послідовності навчання студентів. Основна мета програми полягає у чіткому плануванні та регламентуванні діяльності студентів під час практики та окреслення шляхів і засобів отримання головних її результатів.

Програма науково-виробничої практики передбачає планове, поетапне застосування набутих теоретичних знань із дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень» та набуття студентами практичних професійних навичок і у реальних умовах. Програма містить зміст, цілі і завдання науково-дослідної роботи, види і терміни проходження практики, бази проходження практики, організацію практики, форми звітності студента про результати практики, норми оцінювання роботи студентів під час практики.

Науково-виробнича практика є нормативною складовою підготовки фахівців галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», спеціалізації «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті».

Науково-виробнича практика проводиться на основі розробленої робочої програми, розглянутої та ухваленої на засіданні кафедри управління та освітніх технологій Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (програмних компетентностей):

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

ЗК 2. Вміння гармонізувати комунікативну взаємодію як українською, так і іноземними мовами, готувати й оприлюднювати доповіді (усно/письмово), популяризувати власні наукові досягнення.

ЗК 4. Здатність професійно користуватись базами даних (у т.ч. інтернет-джерелами, бібліотечними фондами, фондами правової інформації), управляти інформаційними потоками з метою знаходження, систематизації, раціонального застосування й поширення інформації, задіяної в наукових освітніх дослідженнях.

ЗК 5. Володіння комп'ютерною та інформаційною культурою, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі.

ЗК 6. Здатність до ведення професійної дискусії українською та іноземними мовами, використання форматів усного та письмового спілкування на засадах рівності наукових поглядів, заохочення до творення смислової множинності, інтелектуальної складності та багато-вимірності.

ЗК 8. Спроможність формувати теоретичні та прикладні моделі зарубіжного освітянського досвіду з метою більш комплексного осмислення вітчизняної педагогіки, проблематизації її концептуальних засад, вироблення науково-обґрунтованих пропозицій.

ЗК 10. Здатність до критичного осмислення освітянських проблем у навчанні та/або професійній діяльності на межі інтеграції предметних галузей.

ЗК 11. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ЗК 12. Здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду, критичного оцінювання результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації у процесі самонавчання; готовність до реалізації власного аксіологічного потенціалу.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Вміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти, виявляти закономірності розвитку сучасного інформаційного суспільства.

СК 3. Готовність до створення методичного забезпечення освітнього процесу за кваліфікаційними рівнями у вигляді електронних навчальних ресурсів.

СК 4. Здатність реалізовувати процеси проектування та створення інформаційно-освітніх середовищ навчальних закладів на основі хмарних технологій.

СК 5. Здатність до аналізу, співставлення, порівняння педагогічних явищ, методів та технологій навчання, що базуються на використанні ІКТ.

СК 6. Вміння взаємодіяти з соціальними партнерами, в тому числі з іноземними, щодо створення системи забезпечення якості освіти.

СК 8. Готовність визначати рівень особистісного і професійного розвитку; вивчати сучасні методи управління у процесі вирішення освітянських задач і виявляти можливості підвищення ефективності викладацької діяльності.

СК 9. Здатність проектувати та здійснювати експертизу інформаційно-освітнього середовища закладу вищої освіти.

СК 10. Здатність оперувати науковою термінологією педагогічної науки; розуміти системність, взаємозв'язок і цілісність різних педагогічних явищ і процесів.

СК 11. Вміння використовувати інноваційні технології навчання; знаходити оптимальні засоби реалізації принципу творчої співпраці між всіма суб'єктами освітнього процесу; застосовувати засоби навчання, що передбачають активне залучення ІКТ.

СК 12. Здатність чітко визначати мету освітнього процесу, добирати відповідний зміст, методи, технології; застосовувати варіативні форми навчання, впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології, інформаційні системи, е-ресурси та сервіси для підвищення ефективності освітнього процесу.

СК 13 Вміння здійснювати управління ІТ- інфраструктурою освітнього закладу; підтримувати й стимулювати застосування телекомунікаційних методів навчання; створювати сприятливі умови для освітньої діяльності.

СК 14. Здатність володіти емоційним станом в типових і конфліктних професійних ситуаціях; визначати способи міжособистісної взаємодії у віртуальному освітньому середовищі.

Базою проведення практики є Національний університет біоресурсів і природокористування України. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри управління та освітніх технологій.

Загальна тривалість навчальної практики 10 календарних днів (60 годин).

ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАУКОВО- ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Розподіл часу	Зміст діяльності	Відповідальний
1-й день практики	Вступний інструктаж. Формулювання завдань практики. Отримання супровідної документації для проведення практики.	Керівник практики
2-й день практики	Складання плану проходження практики. Аналіз наукових джерел, робочих програм та навчальних планів, вивчення та узагальнення документації з проблем магістерської роботи	Керівник практики
3-й день практики	Збір матеріалів для підготовки наукових тез за темою магістерського дослідження. Підготовка	Керівник практики

	презентації до першого розділу дипломної роботи.	
4-й день практики	Перевірка та корекція презентацій до першого розділу дипломних робіт. Написання та оформлення наукових тез за темою магістерського дослідження.	Керівник практики
5-й день практики	Робота з науковою та методичною літературою, підбір матеріалів для розробки методики констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
6-й день практики	Аналіз, узагальнення, систематизація науково-методичної літератури за темою магістерського дослідження. Підбір методів для констатувального експерименту магістерської роботи Підготовка та написання наукової статті.	Керівник практики
7-й день практики	Корекція та оформлення наукової статті за темою магістерського дослідження. Розроблення методики констатувального експерименту.	Керівник практики
8-й день практики	Перевірка, уточнення та корекція методики констатувального експерименту магістерської роботи.	Керівник практики
9-й день практики	Підготовка звітних документів про проходження практики.	Керівник практики
10-й день практики	Обговорення та підведення підсумків практики. Захист звіту.	Керівник практики

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію, проведення та контроль виконання завдань науково-виробничої практики покладається на керівників практики від навчального закладу, керівників магістерських робіт, завідувача кафедри управління та освітніх технологій та деканату гуманітарно-педагогічного факультету.

Керівник практики від закладу вищої освіти зобов'язаний:

- перед початком практики проконтролювати базу науково-виробничої практики та вжити необхідних заходів для забезпечення успішного її проходження студентами;

- провести із студентами інструктаж про порядок проходження практики та надати їм необхідні документи (щоденники практики);
- повідомити студентів про систему звітності з практики, правила оформлення звітних документів та терміни їх подання керівнику;
- спільно із керівниками магістерських робіт, завідувачем кафедри управління та освітніх технологій та деканату гуманітарно-педагогічного факультету забезпечити високу якість її проходження згідно із програмою;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку та відвідування ними бази практики;
- підготувати висновок про проходження практики студентом та зробити відповідний запис у щоденнику практики студента (слухача);
- у складі комісії брати участь у захисті результатів практики студентами;
- подати у деканат гуманітарно-педагогічного факультету звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її організації та результатів.

Студенти магістратури при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики отримати від керівника практики консультацію щодо проходження практики та оформлення звітних документів;
- отримати необхідні документи (щоденник практики);
- прибути на базу практики для її проходження у визначений термін;
- виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників у повному обсязі;
- відповідати за якісне виконання передбачених програмою практики робіт;
- отримати відгук та оцінку роботи від її керівника, які мають бути занесені у щоденник практики та у відомість.
- своєчасно оформити звітні документи з практики та захистити звіт.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики студенти звітують про виконання її програми. Звітними документами є **щоденник практики та письмовий звіт**.

У **щоденнику практики** повинні бути обов'язково заповнені такі дані:

1. Календарний графік проходження практики із вказівкою назв та видів робіт (згідно із програмою практики), термінів виконання та примітками про виконання (завіряється керівниками практики).

2. Робочі записи, які студент робить протягом виконання завдань практики і які відображають особливості виконання цих завдань.

3. Висновок керівника практики від навчального закладу про роботу студента протягом проходження практики. Керівник практики від навчального закладу виставляє свою оцінку проходження практики та підписує відгук.

Письмовий звіт з практики має містити матеріал про виконання завдань практики.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

1. Звіт про практику має складатися з титульного аркуша, основної частини, висновків та пропозицій. Обсяг звіту – 20-30 сторінок друкованого тексту.

2. Структура написання звіту:

Вступ.

Основна частина:

1. Оформлені наукові тези обсягом 3-5 сторінок.

2. Наукова стаття, оформлена відповідно до її вимог написання обсягом 8-10 сторінок.

3. Методика констатувального експерименту магістерської роботи.

4. Презентація до першого розділу дипломної роботи (друкований варіант).

Висновки та пропозиції.

Звіт про проходження практики захищається магістрантом (з диференційованою оцінкою) у комісії, створеній випусковою кафедрою.

До захисту допускаються тільки ті студенти, які виконали всі передбачені програмою практики види робіт і своєчасно здали оформлені щоденник практики та звіт про практику.

На підставі захищеного звіту, відгуків та оцінок керівника практики, обговорення результатів за участю членів комісії, приймається остаточне рішення про оцінку практики. Оцінка за практику вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

ОЦІНЮВАННЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Рівень сформованих у студентів знань та умінь після проходження науково-виробничої практики оцінюється згідно із загальноновизначеними вимогами системи вищої освіти України. Оцінювання здійснюється за чотирьохбальною шкалою.

Оцінка знань і вмінь студента сформованих під час практики заноситься до екзаменаційної відомості та залікової книжки лише після здачі та захисту звіту.

- „**відмінно**” – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті повні, правильні, логічні та послідовні, самостійні;

- „**добре**” - звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог; відповіді на захисті з деякими неточностями, але логічні ті послідовні;

- „**задовільно**” – звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоробками; відповіді на захисті достатні, з деякими неточностями у змісті та логіці побудови, виконувалися з допомогою викладача, колег, конспектів тощо;

- „**незадовільно**” - звіт оформлено відповідно до зазначених вище вимог із несуттєвими недоробками; відповіді невірні, необґрунтовані.

Таблиця 1.

Бальна шкала оцінювання за кредитно-модульною системою

Оцінювання	незадовільно	задовільно	добре	відмінно
у 100 балів	0-59	60-74	75-85	90-100

Якщо студент був відсутнім на заняттях навчальної практики – до захисту звіту не допускається.

Якщо *студент був відсутнім* на заняттях практики *через поважну причину* (хвороби – за наявності медичної довідки), він може отримати індивідуальне завдання від керівника практики (за погодженням із деканатом).

Рекомендована література

1. Актуальні аспекти розвитку освіти в Україні: економіка, професійна підготовка, дистанційне навчання: монографія / [Л. Л. Ляхоцька, О. В. Величко, О. М. Гедиш, О. В. Лященко [ред.: В. В. Олійник]; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. – К, – Донецьк : УМО : Світ книги, 2012. – 184 с.

2. Биков В. Ю. Дистанційні технології навчання в забезпеченні формування освіти України / В.Ю.Биков // Наук. зап. КІТЕП. Псих.-пед. пробл. удоскон. проф. підготов. фахівців сфери туризму в умовах неперервн. освіти. – 2001. – № 1. – С. 16–20.

3. Биков В. Ю. Інноваційний розвиток засобів і технологій систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2012. – Вип. 29. – С. 32–40.

4. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для суд. магістратури. – К.: Освіта, 2005. – 396с.

5. Гаркович О. Освітнє середовище як система / О. Гаркович // Наукові записки. Сер.: Педагогічні науки. – Кіровоград: ВВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2005. – С. 36–40.

6. 50.Гафіяк А. Теоретичні основи дистанційної освіти / А. Гафіяк // Збірник наукових праць Полтавського держ. пед. ун-ту ім.В.Г.Короленка. – Полтава, 2001. – Вип. 6/7. – С. 74–84.
7. Гершунский Б. С. Прогнозирование содержания обучения в технику. – М.: Педагогика. – 1980. – 144 с.
8. Гільмеєва Р. Методология и технология опытно-экспериментальной работы в педагогике профессионального образования / [Л. Г. Ахметов, О. Н. Волик, Р. Х. Гильмеєва] – Казань : Татмедиа, 2011. – 414 с.
9. Дмитренко Г. А. Управління якістю професійної освіти: підготовка конкурентоспроможних випускників: монографія / Г. А. Дмитренко, В. В. Медведь, С. В. Мудра. – К., Севастополь : «Мисте», 2013. – 336 с.
10. Дмитренко Г. А. Стратегія розвитку національної системи освіти в контексті реалізації ідеології людиноцентризму / Г. А. Дмитренко // Економіка і Держава. – 2013. – № 11. – С. 56–64.
11. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки // Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія / О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 14–47.
12. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методика дидактического исследования / В. И. Загвязинский, Р. Атаханов. – М.: Академия, 2005. – 208 с.
13. Здобувачу наукового ступеня: Метод. рекомендації / Упоряд. С. В. Сьомін. – К.: МАУП, 2002. – 184 с.
14. Зязюн І. Аксиологічні ресурси педагогічної дії вчителя / І. Зязюн // Естетика і етика педагогічної дії. – 2011. – Вип. 1. – С. 9–24.
15. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
16. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Вид. група «Основа», 2011. – 176 с.

17. Єрмаков Т. І. Індивідуальне розуміння концепту «Я» як ключова компетентність особистості в умовах сучасного інформаційного суспільства / Т. І. Єрмаков // Наукові студії із соціальної та політичної психології: зб. ст. – К. : Міленіум. – 2002. – С. 200–207.
18. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 206 с.
19. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
20. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) / [За заг. ред. О. В. Овчарук]. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.
21. Кремень В. Модернізація освіти – важливий чинник соціального, економічного і політичного розвитку України / В. Г. Кремень // Вісник Національної академії наук України. – 2001. – №. 3. – С. 22–25.
22. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: підручник / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. – К. : Книга, 2005. – 528 с.
23. Кузьміна Н. В. Професіоналізм діяльності преподавателя и мастера производственного обучения / Кузьміна Н. В. – М. : Высшая школа, 1989. – 167 с.
24. Кузьмінська О. Г. Дистанційні технології навчання в системі неперервної освіти / О. Г. Кузьмінська, Н. В. Михайлова // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011. – №2(90). – С. 40–43.
25. Кузьмінська О. Г. Забезпечення умов набуття професійної компетентності педагогів в умовах інформаційного суспільства / О. Г. Кузьмінська // Нова педагогічна думка / науково-методичний журнал. – 2010. – №. 2. – С. 107–111.
26. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, асп. і викл. вищ. навч. закл. / [С. У. Гончаренко, П. М. Олійник, В. К. Федорченко, Н. А. Фоменко, Л. І. Поважна [ред.: С. У. Гончаренко, П. М. Олійник]]. – К. : Вища школа, 2003. – 323 с.

27. Міхеєнко Л.А. Метрологічна обробка результатів вимірювання. Учбовий посібник з дисципліни «Оптичні вимірювання» Частина I Київ 2009. – 39 с.
28. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. – К.: Логос, 2006. – 215с. 8. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів / Уклад. В. П. Головенкін. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2006. – 20 с.
29. Методичні рекомендації щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін / Уклад. В.П. Головенкін. – Вид. 2-ге, виправл. і доповн. – К. : Нац. техн. ун-т України «Київ. політех. ін-т», 2008. – 20 с.
30. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. – К.: Дивосвіт, 2006. – 30 с.
31. Положення про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів НТУУ “КПІ” / Уклад. В. Ю. Угольніков. За заг. ред. Ю. І. Якименка – К.: ВПК “Політехніка”, 2006. – 84 с.
32. Положення про проведення атестації студентів та семестрового контролю / Уклад. В. П. Головенкін, І. О. Мікульонок – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2004. – 24 с.
33. П’ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 115 с.
34. Рекомендації щодо розробки навчальних та робочих навчальних планів за новими напрямками підготовки бакалаврів / Уклад. В. П. Головенкін, А. Д. Лемешко – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка» ”, 2007. – 24 с.
35. Рекомендації щодо розроблення навчальних та робочих навчальних планів заочної форми навчання / Уклад. В.П. Головенкін. – К. : Нац. техн. ун- т України «Київ. політех. ін-т», 2008. – 16 с.
36. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій. – К.: Академвидав, 2005. – 207 с.

37. Черній А.М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: Посібник / За заг. ред. І.І. Ібадуліна. – К.: Арістей, 2004. – 232 с.

38. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 236 с.

Додаток А

Як правильно оформити список літератури до наукової роботи

Бібліографічний опис документів здійснюється згідно із стандартом з бібліографічного опису документів ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. При скороченні слів користуються ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі» та ГОСТ 7.12.93 «Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила». При створенні опису іноземною мовою дотримуються також вимог ГОСТ 7.11-78 «Сокращение слов и словосочетаний на иностранных языках в библиографическом описании произведений печати». Для описання архівних документів існують «Правила оформлення посилань на архівні документи у дисертаціях // Бюл. вищ. атестац. коміс. – 2010. – № 3 – С. 17–20» та «Правила оформлення посилань на архівні документи у прикнижкових, прикінцевих, пристатейних списках джерел // Там само. – С. 20–22». Бібліографічні описи складають *de visu*, безпосередньо за оригіналами видань.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку:

Книги одного автора

Терський С. В. Княже місто Володимир / С. В. Терський ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. – 320 с. : іл. – Бібліогр.: с. 275–298.

Tymkiv Ya. Ukrainawobecproblemówiinstytucjonalizacjibezpieczeństwaeuropejskiego / Ya. Tymkiv. – Toruń :Wyd-wo Adam Marszałek, 2009. – 346 s. – Bibliogr.: s. 284–346.

Книги двох і трьох авторів

Бородіна А. І. Бібліографічний словник діячів у галузі математики / Бородіна А. І., Бугай А. С. ; за ред. І. І. Гіхман. – К. : Рад. шк., 1979. – 606 с. (відомості про авторів за коєю записують у тій формі і в тій послідовності, у якій вони вказані у джерелі інформації).

Рильніков Б. С. Кафедра інженерного матеріалознавства та прикладної фізики: до 135-річчя заснування / Б. С. Рильніков, С. Г. Швачко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. – 108 с.

Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології / Костюк П. Г., Костюк О. П., Лук'янець О. О. ; НАН України, Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця. – К. : Наук. думка, 2005. – 197 с. – Бібліогр.: с. 195 (22 назви).

Книги чотирьох авторів

Основы создания гибких автоматизированных произведений / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов ; под ред. Б. Б. Тимофеева. – Киев : Техника, 1986. – 144 с.

Книги п'яти чи більше авторів

Архітектура Львова. Час і стилі XIII–XXI ст. / М. Бевз, Ю. Бірюльов, Ю. Богданова [та ін.] ; Ін-т архіт. Нац. ун-ту "Львів. політехніка", Громад. орг. "Ін-ти Львова". – Л. : Центр Європи, 2008. – 720 с. – Бібліогр.: с. 698–714.

(у бібліографічному описі можуть бути наведені відомості про всіх авторів, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки трьох перших чи лише першого і додати у квадратних дужках [та ін.]).

Сучасні міжнародні відносини та зовнішня політика України / В. В. Александров, В. Ф. Возний, Б. П. Камовніков [та ін.]. – К. : Арбіс, 1992. – 158 с.

Спілкуємося англійською мовою (середній рівень) = Getting on in English (intermediate) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [І. М. Байбакова, Л. П. Балацька, О. В. Барабаш та ін.]. – Вид. 3-тє (відредаг. і доповн.). – Л. : Бескид Біт, 2008. – 252 с.

(Усі відомості, які не відображені на титульній сторінці документа, або відомості про документ від автора бібліографічного опису потрібно брати у квадратні дужки)

Матеріали конференцій, періодичні видання, збірники праць та серійні видання

Комп'ютерні науки та інформаційні технології : матеріали 4-ї Міжнар. наук.-техн. конф. CSIT' 2009, 15–17 жовт. 2009, Львів, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т комп'ют. наук та інформ. технологій – Л., 2009. – 510 с. – Парал. тит. арк. англ.

Адміністративна реформа в Україні. Проблеми підвищення ролі Міністерства України і Національного банку України як інститутів регулювання

економіки : наук.-практ. конф., Київ, 17–18 черв. 1998 р. / Держ. коміс. з проведення в Україні адм. реформи. – К., 1998. – 320 с.

Населення України, 1998 рік : демогр. щорічник / Держ. ком. статистики України, Упр. статистики населення ; [Л. М. Стельмах (відп. за вип.)]. – К. : [б. в.], 1999. – 466 с.

Технічні вісті = Technical news : наук.-соц. часопис / Укр. інж. т-во у Львові. – Л., 2009. – № 1–2. – 160 с.

Геодезія, картографія і аерофотознімання : укр. міжвід. наук.-техн. зб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [відп. ред. К. Р. Третяк]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – Вип. 70. – 88 с.: іл.

Комп'ютерні науки та інформаційні технології : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 287 с. : іл. – (Вісник / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; № 638).

Роман Іванович Байцар : біобібліогр. покажч. / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Наук.-техн. б-ка ; [уклад. Г. М. Щитинська]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2007. – 70 с. – (Біобібліографія вчених Львівської політехніки ; вип. 39).

Багатотомні видання

Франко І. Я. Твори : в 2 т. / Іван Якович Франко. – К. : Дніпро, 1981. – Т. 2 : Оповідання. – 259 с.

Брик М. Т. Енциклопедія мембран = Encyclopedia of Membranes : у 2 т. / М. Т. Брик – К. : Видавн. дім "Києво-Моги́л. акад.", 2005. – Т. 1. – 700 с.

Історія Львова : у 3 т. / НАН України, Ін-т українознав. ; ред.: О. Шишка, Ю. Бірюльов. – Л. : Центр Європи, 2007. – Т. 3 : Листопад 1918 – поч. ХХІ ст. – 575 с.

Большой англо-русский словарь = NewEnglish-Russian dictionary: ок. 150 000 слов : в 2 т. / [сост.: Н. Н. Амосова, Ю. Д. Апресян, И. Р. Гальперин и др.] ; под общ. рук. И. Р. Гальперина. – Изд. 3-е, стер. – М. : Рус. яз., 1979. – Т. 1 : А–Л. – 822 с.– Библиогр.: с. 32–33.

Дисертації

Баштанник В. В. Державне управління в системі владно-партійної взаємодії : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 07.00.02 : захищена 28.01.02 : затв.15.07.02 / Баштанник Володимир Васильович ; Укр. акад. держ. упр. при президентові України. – К., 2002. – 220 с. – 04200201565.

Вишняков И. В. Модели и методы оценки коммерческих банков в условиях неопределенности : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.13 : защищена 12.02.02 : утв. 24.06.02 / Вишняков Илья Владимирович. – М., 2002. – 234 с. – Библиогр.: с. 220–230. – 04200204433.

Автореферати дисертацій

Кірсенко М. В. Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918–1920 років (політико-дипломатична історія з доби становлення Чехословацької республіки) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Кірсенко М. В. ; НАН України. – К., 1998. – 36 с.

Бала О. І. Економічне оцінювання та розвиток корпоративної культури машинобудівних підприємств : автореф. дис. ... канд. экон. наук / Бала О. І. ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – Л., 2009. – 20 с.

Законодавчі та нормативні документи, стандарти

Конституція України. Закон України "Про внесення змін до Конституції України" № 2222-IV від 8.12.2004 р. : прийнята на п'ятій сесії Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. – К. : Велес, 2005. – 48 с. – (Серія видань "Офіційний документ").

Збірник нормативних документів Національного університету "Львівська політехніка" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [редкол.: А. Г. Загородній, В. А. Павлиш, Р. О. Корж. та ін. ; відп. ред. Ю. Я. Бобало]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 468 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Засоби діагностики якості вищої освіти рівня спеціаліст напряму підготовки 0502 «Менеджмент» за спеціальністю 7.050201 «Менеджмент організацій» кваліфікації «Спеціаліст з менеджменту у галузі діяльності, менеджер-економіст». – Вид. офіц. – К., 2003. – 35 с.

ГСВО МОНУ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.000014 «Управління інноваційною діяльністю» напряму підготовки «Специфічні категорії». – Вид. офіц. тимчас. – К., 2007. – 37 с.

ГОСТ Р 517721–2001. Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил. ; 29 см.

або :

Аппаратура радиоэлектронная бытовая. Входные и выходные параметры и типы соединений. Технические требования : ГОСТ Р 517721–2001. – Введ. 2002–01–01. – М. : Изд.-во стандартов, 2001. – IV, 27 с. : ил. ; 29 см.

Авторські свідоцтва та патенти

А.с.1747944 СССР, МКИ4G01K 5/56, 7/32. Устройство для измерения температуры / В. А. Воронин, Е. П. Красноженов, Р. И. Байцар, А. В. Родионов, А.

Н. Жирков, Н. Л. Маковский. – № 478566/10 ; заявл. 23.01.90 ; опубл. 15.07.92, Бюл. № 26.

або :

Устройство для измерения температуры : а.с.1747944 СССР, МКИ4G01K 5/56, 7/32 / В. А. Воронин, Е. П. Красноженов, Р. И. Байцар, А. В. Родионов, А. Н. Жирков, Н. Л. Маковский. – № 478566/10 ; заявл. 23.01.90 ; опубл. 15.07.92, Бюл. № 26.

Пат. 43976 Україна, МПК6G01L 7/02. Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

або :

Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску : пат. 43976 Україна : МПК6G01L 7/02 / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опубл. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

Заявка 1095735 Российская Федерация, МКП7 В 64 G 1/00. Одноразовая ракета-носитель / Тэрнэр Э. В. (США) ; заявитель Спейс Системз/Лорал, инк. ; пат. поверенный Егорова Г. Б. – № 2000108705/28 ; заявл. 07.04.00 ; опубл. 10.03.01, Бюл. № 7 (I ч) ; приоритет 09.04.99, № 09/289, 037 (США). – 5 с.: ил.

або :

Одноразовая ракета-носитель : заявка 1095735 Рос. Федерация : МКП7 В 64 G 1/00 /Тэрнэр Э. В. (США) ; заявитель Спейс Системз/Лорал, инк. ; пат. поверенный Егорова Г. Б. – № 2000108705/28 ; заявл. 07.04.00 ; опубл. 10.03.01, Бюл. № 7 (I ч) ; приоритет 09.04.99, № 09/289, 037 (США). – 5 с.: ил.

Препринти

Лаврик В. И. Некоторые двумерные краевые задачи импульсно-гидродинамической теории взрыва на выброс / В. И. Лаврик, В. М. Булавацкий, И.

А. Лучко ; АН УССР, Ин-т математики. – К., 1978. – 47 с. – (Препринт / АН УССР, Ин-т математики ; 78.12). – Библиогр.: с. 44–46.

Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANLUSA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воєводин В. Н. – Х., 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; 2006-4).

Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

Депоновані наукові праці

Разумовский В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев ; Ин-т экономики города. – М., 2002. – 210 с. : схемы. – Библиогр.: с. 208–209. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Социологические исследования малых групп населения / В. И. Иванов и [др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Библиогр.: с. 108–109. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.

Методичні матеріали

Методика реставраційного процесу : метод. вказівки до лекц. курсу для студ. баз. напряму 7.12001 "Архітектура", спец. 7.120101 "Архіт. будівель і споруд", спеціалізації 7.120101.01 "Реконструкція та реставр. архітектур. об'єктів" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [уклад.: Р. Б. Гнідець, В. М. Петрик, Л. Я. Чень]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – 28 с. : іл. – Бібліогр.: с. 26–27 (18 назв).

Планування малого міста : метод. рек. до викон. курс. роботи для студ. спец. "Міськ. госп-во" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; уклад.: Є. І. Король, А. В. Гоблик. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2008. – 48 с. : іл. – Бібліогр.: с. 34 (7 назв).

Методичні вказівки до дипломного проектування для студентів спеціальності 7.092103 "Міське будівництво та господарство" / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; [уклад.: А. І. Гавриляк, М. В. Котів]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – 20 с.

Архівні матеріали

При оформленні посилань на архівні документи у дисертаціях наводять такі відомості: назва архіву (повністю), номер і назва фонду (повністю), крайні дати (зі скороченням: фонд – ф), номер опису (зі скороченням: опис – оп.), номер, назва справи (повністю), крайні дати (зі скороченням: справа – спр.), загальна кількість аркушів справи (зі скороченням: аркуш – арк.).

Центральний державний історичний архів України, м. Київ

Ф. 1235 Грушевські – історики та філологи. 1830–1958 рр.

оп. 1

Спр. 1055. Протоколи засідання комісії по утворенню Української національної бібліотеки. Чернетки, 1918 р.,

4 арк.

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Ф. Х. Всеукраїнська Академія Наук

Спр. 1686. Діяльність історичної секції при ВУАН та зв'язаних з нею історичних установ Академії в 1929–1930 рр.,

30 арк.

Оформлення посилань на архівні документи у прикнижкових, прикінцевих, пристатейних списках джерел:

Центральний державний історичний архів України, м. Київ (ЦДАК України), ф. 1235, оп. 1, спр. 1055, 4 арк.

Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (ІР НБУВ), ф. X, спр. 1686, 30 арк.

Аналітичний опис:

Статті та розділи з книг

Шишка О. Іконографія Львова / Олександр Шишка // Енциклопедія Львова : [у 6 т.] / за ред. А. Козицького. – Л. : Літопис, 2008. – Т. 2 : Д–Й. – С. 525–530.

Tymkiv Ya. Mechanizmy współpracy instytucjonalizacjosunków Ukraina–UE / Ya.Tymkiv // Politykabezpieczeństwanarodowegopaństwobszaru WNP: wybraneproblemy / pod red. W. Baluka. – Toruń :Wyd-wo Adam Marszałek, 2009. – S. 207–224. – Bibliogr.: 59 nazw.

Румунія // Історія Центрально-СхідноїЄвропи : посіб. длястуд. іст. ігуманіт. ф-тівун-тів / Львів. нац. ун-тім. І. Франка ; ред. Л. Зашкільник. – Л., 2001. – Розд. 10, § 6 . – С. 549–552.

Абат (Абатиса) // Енциклопедія історіїУкраїни : у 5 т. / НАНУкраїни, Ін-т історії України ; [редкол.: В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький та ін.]. – К. : Наук. думка, 2003. – Т. 1.– С. 9-10.: іл.

Статті з журналів та збірників

ГнідецьР. Б. Дерев'яне храмубудування України: традиції та сучасність / Р. Б. Гнідець // Буд-воУкраїни. – 2008. – № 8. – С. 26–32. – Бібліогр.: 5 назв.

Гоблик А. В. Науково-теоретичні та прикладні проблеми дослідження матричних моделі й містобудівних систем / А. В. Гоблик // Містобудування та терит. планув. : наук.-техн. зб. / Київ. нац.ун-т буд-ва і архіт., Держ. н.-д. ін-т теорії та історії архіт. і містобудування, Спілка урбаністів України. – К. : КНУБА, 2008. – Вип. 30. – С. 62–71. – Бібліогр.: 10 назв.

Гнідець Б. Г. Збірно-монолітні куполи, монтовані навісним методом / Б. Г. Гнідець, Р. Б. Гнідець, О. Вендзилович // Ресурсоеконом. матеріали, конструкції, будівлі та споруди : зб. наук. пр. / Акад. буд-ва України [таін.]. – Рівне : Вид-во Нац. ун-тувод. госп-ва та природокористування, 2008. – Вип. 16, ч. 2 : Дослідження, проектування та запровадження ефективних будівельних конструкцій. – С. 92–98. – Бібліогр.: 7 назв.

(Убібліографічному описі в області відповідальності можуть бути наведені відомості про всі установи, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки першого і додати у квадратних дужках [таін.]).

Назаркевич М. Розроблення програмного пакета для шифрування електронних документів засобами Атеb-функцій / М. Назаркевич, А. Гладець // Комп'ютерні науки та інформаційні технології : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – С. 55–60. – (Вісник / Нац. ун-т "Львів. політехніка" ; № 638). – Бібліогр.: 4 назви.

Проскураков В. І. Конкурсне проектування в архітектурній школі як складова формування національної освіти майбутнього / В. І. Проскураков, Б. В. Гой // Технології навчання : наук.-метод. зб. / Нац. ун-тувод. госп-ва та природокористування. – Рівне, 2008. – Вип. 11. – С. 361–368. – Бібліогр.: 10 назв.

Складові частини матеріалів конференцій

Дружинін А. О. Вплив опромінення γ -квантами на властивості ниткоподібних кристалів Si-Ge / А. О. Дружинін, І. П. Островський, Ю. М. Ховерко] // Фізика і технологія тонких плівок та наносистем : матеріали XII Міжнар. конф., 18–23 трав. 2009 р., Івано-Франківськ, Україна / НАН України,

Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, Фіз.-хім. ін-т. – Івано-Франківськ, 2009. – Т. 2. – С. 48–49.

(Назва конференції пишеться повністю, скорочуються лише підзаголовочні дані)

Мартинюк Н. В. Вплив поверхні на процес перезарядження $Yb^{2+} \rightarrow Yb^{3+}$ у кристалічних матеріалах $Yb:Y_3Al_5O_{12}$ / Н. В. Мартинюк, О. А. Бурий, С. Б. Убізський [та ін.] // Дванадцята відкрита науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки з проблем електроніки, Львів, 7–9 квітня 2009 р. : тези доп. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2009. – С. 44.

Субтельний Р. О. Кополімеризація продуктів нафтопереробки / Р. О. Субтельний, Ю. А. Курташ, Б. О. Дзіняк // I Міжнародна (III Всеукраїнська) конференція студентів, аспірантів та молодих вчених з хімії та хімічної технології (23–25 квітня 2008 р., Київ) : зб. тез доп. – К., 2008. – С. 196.

Курташ Ю. А. Синтез карбоксилвмісних смол з використанням олігопероксида / Ю. А. Курташ, Р. О. Субтельний, Р. О. Наюк та ін. // Naukowy potencjał świata – 2008 : materiały IV Międzynar. nauk.-prakt. konf., Przemysł, 12–20 wrześ. 2008 r. – Przemysł : Naukaistudia, 2008. – Т. 7 : Rolnictwo. Chemia i chemiczne technologie. Ekologia. Geografia i geologia. – S. 28–30. – Бібліогр.: 6 назв.

Andriychuk M. Creation the media with desired refraction coefficient / M. Andriychuk // Перспективні технології і методи проектування MEMS : матеріали шостої міжнар. конф. MEMSTECH 2010, 20–23 квіт. 2010, Поляна, Україна / Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л. : Вежа і Ко, 2010. – С. 106–110. – Bibliogr.: 13 titles. – Парал. тит. арк. англ.

Kurtash Yu. A. Obtaining of copolymers on the bases of pyrolysis by-product / Yu. A. Kurtash, R. O. Subtelnyj, D. V. Kichura, B. O. Dzinyak // Современны направления теоретических и прикладных исследований' 2008 : сб.

науч. тр. поматериаламмеждунар. науч.-практ. конф., 15–25 марта 2008 г. – Одесса, 2008. – Т. 5 :Техническиенауки. Физикаиматематика. – С. 13–14. – Bibliogr: 4 titles.

Бесіди, діалоги, інтерв'ю

Місце, де "mortuivivunt et mutiloquuntur" : [бесідаз дир. НТБО. ШишкоЮта зав. від. комплектування О. Кусьпісь / спілкувалася Марія Мисак] // Аудиторія. – 2007. – 27 верес. – 3 жовт. (чис. 27). – С. 6–7.

Поріг – це не стіна, це початок шляху : [бесіда з д-ром іст. наук М. Кірсенко / вела Я. Леонтієва] // Пороги. Прага. – 2003. – № 6 (листоп. – груд.). – С. 12–14.

"Українська криза є кризою держуправління..." : [інтерв'ю з д-ром екон. наук, проф. Нац. ун-ту "Львів. політехніка" О. Кузьмінім / записав І. Галушак] // ЄВРО 2012. – 2009. – 17 лют. – С. 4.

Міжнародна співпраця – престиж навчального закладу : [розмова з проректором із навч. роботи та міжнар. зв'язків Ю. Рашкевичем / підгот. Оріся Шиян] // Аудиторія. – 2005. – 5–12 трав. (чис. 15). – С. 10–11.

Вступні статті, передмови, післямови, переклад

Сова А. Хто так зім'яв вам чорні коси? : [передмова] / А. Сова ; [пер. з чес. В. Житник] // Пам'ять дерев : поезії. – Прага, 1995. – С. 15.

Мицик Ю. [післямова] / Ю. Мицик, П. С. Сохань // Архів Нової Запорізької Січі: корпус документів 1734–1775 : у 2 т. / НАН України, Держ. ком. архівів України. – К., 2000. – Т. 2. – С. 5–11.

Кирпа О. Чи витіснить євроінтеграція українську мову й історію з університетів? : [післямова] / О. Кирпа // Українська нація: шлях до самовизначення / М. М. Вівчарик, П. П. Панченко, В. І. Чмихова. – К. : Вища шк., 2008. – С. 284–288.

Рецензії

Кірсенко М. В. Позбуватися кон'юнктурних міркувань / М. В. Кірсенко // Україна – нові перспективи / Фонд Джорджа Ф. Кеннана. – К., 2005. – Вип. 1. – С. 134–136. – Рец. на кн. : Міжнародне публічне право / М. Антонович. – К., 2003. – 308 с.

Дорошенко С. Оригінальна концепція відродження та розбудови української державності: перша спроба узагальнювального висвітлення політичних поглядів Сергія Шелухіна у європейському вимірі / С. Дорошенко, Г. Луцишин // Укр. нац. ідея: реалії та перспективи розв. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т народознав. [та ін.]. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2007. – Вип. 19. – С. 224–227. – Бібліогр.: 7 назв. – Рец. на моногр. : Сергій Шелухін: суспільно-політичні погляди на державотворчі ідеали / М. П. Гетьманчук, Я. Б. Турчин. – Л. : Дослід.- видавн. центр Наук. т-ва ім. Т. Шевченка, 2006. – 214 с.

Електронні ресурси:

Локальні ресурси

Технологии информационного общества и культура [Электронный ресурс] : междунар. конф. и проекты / Центр ПИК. – Электрон. дан. – М., 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса [Электронный ресурс] : материалы междунар. конф. «Крым-2004», Судак, 5–13 июня 2004 г. / ГПНТБ России, Ассоц. ЭБНИТ. – Электрон. дан. – М., 2004. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Загл. с этикетки диска.

Нежурбеда Г. Г. Роль национальных библиотек в сохранении Internet-ресурсов / Нежурбеда Г. Г. // Программа ЮНЕСКО: «Информация для всех»

[Электронный ресурс] : материалы междунар. конф., Санкт-Петербург, 23–25 июня 2004 г. – Электрон. дан. – СПб., 2004. – 1 CD-ROM. – Загл. с этикетки диска.

(У разі складання аналітичного опису на складову частину електронного ресурсу відомості про позначення матеріалу [Электронный ресурс] наводяться після основної назви, а не усього ресурсу. Див. Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів // Вісн Книжк. палати. – 2011. – № 4. – С. 15–18.)

Віддалені ресурси

УкрМАРК: національний формат представлення бібліографічних даних [Електронний ресурс] : (проект) / Нац. б-ка України ім. І. В. Вернадського, Нац. парламент. б-ка України, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – Електрон. дан. (13 файлів). – 2002–2003. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/library/ukrmarc.html>. – Назва з домашньої сторінки інтернету.

Прокопенко Л. С. Бібліографічна секція Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та закладів як осередок дослідження національної бібліографії (1965–2002 рр.) [Електронний ресурс] : автореф. дис...канд. іст. наук : 07.00.08 / Київ Нац. ун-т культури і мистец. – Електрон. дан. (1 файл). – К., 2004. – 18 с. – Режим доступу:<http://www.nbuv.gov.ua/ard/2004/04plsdnb.zip>. – Назва з екрана.

Сняданко І. І. Дослідження методу активного соціально-психологічного навчання в роботі психологічної служби в Україні [Електронний ресурс] / І. І. Сняданко // Соціотехнічні системи: інтернет-журнал. – 2010. – Вип. 4. – [13 с.]. – Бібліогр.: 3 назви.
<http://www.lp.edu.ua/Institute/IGS/IPP/WebRC/issues/Issue%204/Snyadanko.pdf>. – Назва з екрану.

